

Magyarországon az EU csatlakozás előtt a dinnyetermelés a magyar zöldségtermesztés egyik húzó ágazata volt. A görögdinnye termőterülete 2004 óta a harmadára csökkent, mára alig éri el az 5 ezer hektárt. Az elmúlt években nem alakult ki állandó és megbízható piaci háttér, valamint az időjárási szélsőségek is egyre gyakoribbá váltak. Egy termelési szezon kedvezőtlen hatása pedig jelentősen befolyásolja a következő szezon termelési volumenét.

Az elmúlt évek tapasztalatai megerősítették, hogy az alanyok nagy segítséget nyújtanak az időjárás és a szoros vetésforgó okozta problémák kiküszöbölésében. Azonban ma már nem elég az oltott és oltatlan palántahasználat felől döntenünk, ki kell választanunk az alanyt is. Ahogy a gyümölcsfák és szőlő esetében természetes, hogy az alanyt is ki kell választani a termesztés sajátosságainak megfelelően, úgy a dinnyetermesztésben is el kell, hogy terjedjen ez a szemlélet.

Kísérletünkben különböző dinnyealanyok növekedési tulajdonságait és a nemesre gyakorolt hatását vizsgáltuk a palántanevelés időszakában. Méréseinket a nemesként kiválasztott *'Topgun F1'* hibrid 7 különböző alany- nemes kombinációján végeztük. A felhasznált alanyok közül kettő az interspecifikus (*Cucurbita maxima* × *Cucurbita moschata*), míg öt a *Lagenaria* típusú (*Lagenaria siceraria*) csoportba tartozik. Az általunk vizsgált paraméterek a következők voltak: palánták hosszúsága (cm), alany- és nemes átmérője (mm), levél szám (db), gyökérzet hosszúsága (cm), gyökérzet tömege (g), hajtás tömege (g).

Vizsgálataink során megállapítottuk, hogy az interspecifikus alannal rendelkező palánták korábbi kiültetését hidegtűrésük mellett a gyorsabb növekedésük is lehetővé teszi. Különösen kiemelkedik a *'Shintosa camelforce F1'* interspecifikus alany növekedésre gyakorolt erőteljes hatása. Továbbá beigazolódott az a gyakorlati tapasztalat, hogy az interspecifikus alanyok gyökérzete inkább függőlegesen lefelé törő, így gyengébb homoktalajokon is megtalálhatja a mélyebben lévő víz- és tápanyagkészleteket. A *Lagenaria*ák közül a *'DG-01 F1'* gyökérzete inkább az interspecifikus alanyokéhoz hasonlított, így akár homoktalajon is termesztethető, míg a többi *lagenaria* a kompakt gyökérzetével inkább a kötött, jó tápanyag- ellátottságú talajra javasolt.

Eredményeink további vizsgálatok alapjául szolgálhatnak, melyek elősegíthetik a specifikus termőhelyhez és termesztéstechnológiához igazodó alanyhasználatot.